

SANDØY KOMMUNE
Kontrollutvalet

MØTEINNKLALLING

09.12.2015

Kopi til: Ordførar
Revisor
Rådmann

Medlemmane av
Kontrollutvalet

INNKALLING TIL MØTE I SANDØY KONTROLLUTVAL

Det blir med dette kalla inn til møte i kontrollutvalet

**onsdag 16.12.2015 kl. 13.30
på Sandøy rådhus**

SAKLISTE:

- Sak 10/15 - Godkjenning av møtebok frå møte 17.06.2015
- Sak 11/15 - Oppgåver for kontrollutvalet, oversikt over sakstypar og årshjul
- Sak 12/15 - Kontrollutvalsboka, spørjerunde om kontroll og revisjon
- Sak 13/15 - Refusjon av skuleplass i annan kommune
- Sak 14/15 - Vedkomande budsjett 2016 – Sandøy kontrollutval
- Sak 15/15 - Prosjektskisse forvaltningsrevisjon
- Sak -16/15 - Diverse orienteringar frå kommunerevisjonen
Eventuelt

Dersom det er vanskeleg å møte, gje melding på telefon 70 17 21 58 eller 97 60 57 83 til dagleg leiar eller e-post kontrollutval@kontrollutval.no

Svein Ove Søholt
leiar
(sign.)

**KONTROLLUTVALET I
SANDØY KOMMUNE**

MØTEBOK

Møtedato: 17. juni 2015, kl. 13.15

Møtestad: Rådhuset

Møtet vart leia av Helge Ervik

Elles til stades:

Anne Iversen og Ann Helen Harnes

= **3 voterande**

Frå kontrollutvalsekretariatet møtte dagleg leiar, Harald Rogne.

Frå kommunerevisjonen møtte dagleg leiar Kjetil Bjørnsen.

Frå Sandøy kommune møtte ordførar Hans Endre Sæterøy.

Det var ingen merknader til innkalling og sakliste.

**SAK 06/15
GODKJENNING AV MØTEBOK FRÅ MØTE 8. APRIL 2015**

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Møtebok frå møte 8. april 2015 blir godkjent.

**SAK 07/15
ÅRSMELDING 2014 – SANDØY KOMMUNE**

Saksdokument datert 12.06.2015 frå kontrollutvalsekretariatet.

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet tek årsmelding 2014 for Sandøy kommune til orientering. Kontrollutvalet meiner likevel at kulepunkt 3 side 19 om tenesteproduksjon er uheldig formulert eller misvisande.

SAK 08/15
KOMMUNEREKNESKAPEN 2014 – SANDØY KOMMUNE

Saksdokument datert 12.06.2015 frå kontrollutvalsekretariatet.

Kontrollutvalet sin samrøystes uttale:

1. Sandøy kommune sin rekneskap for 2014 blir godkjent.
2. Innan enkelte ansvarsområde ligg det føre overskridingar i forhold til vedteke budsjett og kontrollutvalet viser til kommunelova § 46, nr. 3 om at årsbudsjettet skal vere realistisk og § 47 nr. 1 om budsjettet sin bindande verknad.
3. Kontrollutvalet konstaterer ei negativ utvikling i kommunen sin økonomi.

SAK 09/15
PERSONALSAK, B – SAK

Saksdokument datert 12.06.2015 frå kontrollutvalsekretariatet.

Leiar fremma forslag om å lukke møtet med visnad til kommunelova § 31 nr. 2 og forvaltningslova nr. 13 om lovbestemt teieplikt for personopplysningar. Lukking av møtet vart samrøystes vedteke.

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

Helge Ervik
leiar
(sign.)

Anne Iversen
nestleiar
(sign.)

Ann Helen Harnes
medlem
(sign.)

**SUNNMØRE
KONTROLLUTVALSEKRETARIAT IKS**

Kontrollutvalet i
Sandøy kommune

Dato: 09.12.2015

**SAK 11/15
OPPGÅVER FOR KONTROLLUTVALET, OVERSIKT OVER SAKSTYPAR,
ÅRSHJUL**

1. Innleiing

Ordninga med at kommunar vart pliktig til å oppnemne eigne kontrollutval, vart innført med kommunelova i 1992 (lov 25.september 1992 nr 107 om kommuner og fylkeskommuner). Tidlegare hadde denne funksjonen med tilsyn og kontroll med kommunane vore plassert hjå formannskapet og eksterne organ, som fylkesmannen. Sistnemnte har, slik som andre eksterne kontrollorgan har framleis ein del kontroll- og tilsynsoppgåver med kommunane, men ikkje i same omfang som tidlegare.

Det vart i samband med forarbeida til kommunelova (Ot.prp. nr. 42 (1991-1992)) lagt betydeleg vekt på kontrollfunksjonen som kontrollutvalet skulle ha. Føresetnadene var på den eine sida at kommunestyret/fylkestinget skal trekkje opp meir overordna og langsiktige retningsliner for den kommunale/fylkeskommunale verksemda, samt at dei på den andre sida skal kontrollere at desse vert følgt opp i praksis.

Ved lovendringa i 2003 var hovudfokuset på at kontrollutvalet skulle få ein meir aktiv og uavhengig rolle overfor kommunen samt dei som var ansvarlig for revisjon av kommunens verksemd. Ved lovendringa vart det eit nytt kapittel 12 som omhandlar internt tilsyn og kontroll, samt revisjon. Kapitlet erstatta den tidlegare § 60.

Hovudsiktemålet for kontrollutvalet sitt arbeid er gjennom sitt løpende tilsyn og etterfølgjande kontroll med kommunal verksemd, i størst mogleg grad å vere med på å sikre at kommunens verksemd er i tråd med gjeldande lover og regelverk, samt skape tillit til den kommunale forvaltninga av fellesskapets ressursar på vegne av kommunens innbyggjarar.

2. Avgrensing

I det vidare ønskjar ein i hovudsak å framstille ei oversikt over saksbehandlinga i kontrollutvalet, herunder ei oversikt over saker fordelt på tre hovudkategoriar: Saker kontrollutvalet skal behandle, saker kontrollutvalet bør behandle, samt saker som elles kan

takast opp til behandling. Ein vil samstundes prøve å lage ein oversikt over saker som blir behandla kvart kalenderår samt saksbehandlinga av desse, med tillegg av saker som elles kan komme opp og der det finst vedtekne prosedyrar for saksbehandlinga.

3. Heimelsgrunnlag

Kontrollutvalet si saksbehandling er heimla i kommunelova §§ 77, 78 og 80 samt i forskrift av 15. juni 2004 nr. 905 om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner (kontrollutvalgsforskriften) og forskrift 15. juni 2004 nr. 904 om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv. (revisjonsforskrifta)

4. Saker til behandling i kontrollutvalet

4.1 Saker som skal behandlast i kontrollutvalet

4.1.1.1 Årsrekneskap

Det følgjer av kommunelova § 77 nr 4 at ”*kontrollutvalget skal påse at kommunens.. regnskaper blir revidert på en betryggende måte.*” Med rekneskap må ein her forstå årsrekneskap. Kva årsrekneskap omfattar og skal innehalde, følgjer av kommunelova § 48.

I dei tilfella der kommunen har skilt ut delar av si verksemd i eigne føretak som kommunale føretak (KF), er kontrollutvalet pliktig til å behandle desse då dei ikkje er eigne rettssubjekt, men ein del av kommunen og saman med rekneskapen til kommunen avspeglar dei den samla verksemda i kommunal regi.

4.1.1.2 Årsmeldingar

Det følgjer av koml § 48 nr 1 at årsmelding skal foreligge seinast samtidig med årsrekneskapen til kommunen eller dei kommunale føretaka. Årsmelding og årsrekneskap skal samla sett gi eit heilhetleg bilet av den samla verksemda i kommunen i det føregåande året. Dette gjeld også for kommunale føretak.

Herunder ligg og om ønskjeleg utarbeiding av årsmelding for kontrollutvalet. Sjølv om kontrollutvalet fortløpende rapporterer til kommunestyret om resultata av sitt arbeid, jf. koml § 77 nr 6, ser ein det som naturleg at utvalet også tek ei årleg oppsummering av saker som har vore oppe til behandling i utvalet.

4.1.1.3 Oppfølging av revisjonsmerknader

Det følgjer av kontrollutvalgsforskrifta § 8 ei plikt for kontrollutvalet å sjå til at eventuelle merknader eller forhold revisor har påpekt i samband med årsrekneskapen blir følgt opp.

4.1.2 Forvaltningsrevisjon

4.1.2.1 Overordna plan for forvaltningsrevisjon

Koml § 77 nr. 4 andre punktum slår fast at kontrollutvalet skal ”*påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak.*” Vidare skal kontrollutvalet sjå til ”*at det blir gjennomført systematiske vurderinger av*

økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger” - forvaltningsrevisjon.

Det følgjer av kontrollutvalsforskrifta § 10 at det blir utarbeidd ein overordna plan for forvaltningsrevisjon minst ein gong i løpet av ei fireårsperiode og seinast innan utgongen av året etter at kommunestyret vart konstituert,

Kva ein forvaltningsrevisjon skal innehalde, følgjer av revisjonsforskrifta § 7.

4.1.2.3 Forvaltningsrevisjonsrapportar

So snart forvaltningsrevisjon er gjennomført, skal kontrollutvalet i samsvar til § 11 i forskrifta gi rapport til kommunestyret om resultata av denne. Dette samsvarer med revisjonsforskrifta § 8.

4.1.2.4 Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapportar

Kontrollutvalet skal sjå til at kommunestyret sine vedtak i tilknyting til behandling av forvaltningsrevisjonsrapporter blir følgt opp, jf kontrollutvalsforskrifta § 12.

I denne samanhengen skal kontrollutvalet gi rapport til kommunestyret om korleis kommunestyrets merknader til forvaltningsrevisjonsrapporten har blitt følgt opp. Tidlegare saker som etter utvalet si meining ikkje er blitt følgt opp på ein tilfredsstillande måte, er kontrollutvalet pliktig til å rapportere.

Alle forvaltningsrevisjonsrapportar skal systematisk følgjast opp for å sjå til at forvaltninga iverkset tiltak for å rette opp påviste avvik.

Det er kommunens administrative leiing med rådmannen i spissen som har ansvar for oppfølginga av kommunestyrets merknader. I dette ligg at det er administrasjonen sjølv, ikkje kontrollutvalet, som kan fastsette korleis administrasjonen skal følgje opp påviste avvik i det konkrete tilfellet.

4.1.3 Selskapskontroll

4.1.3.1 Plan for selskapskontroll

I samsvar med koml § 77 nr. 5 skal kontrollutvalet ”*påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper m.m.*” Det er gitt ein eigen særbestemmelse om selskapskontroll i koml § 80.

Minst ein gong i løpet av ein fireårsperiode og seinast innan utgongen av året etter at kommunestyret er konstituert, skal kontrollutvalet utarbeide ei plan for gjennomføring av selskapskontroll, jf kontrollutvalsforskrifta § 13.

Herunder vil det gjerne følgje med ei liste over dei selskapa det er relevant å føreta selskapskontroll av på vegne av kommunestyret.

Kva ein slik selskapskontroll skal omfatte, følgjer av forskrifta § 14.

I tillegg til selskapskontroll, er det ikkje til hinder at det samtidig blir gjort ein forvaltningsrevisjon av det respektive selskapet. Det følgjer av forskrifta § 14 andre ledd.

Selskapskontrollen er som med forvaltningsrevisjon, ei bestilling kontrollutvalet gjer. Utføringa av denne kontrollen er det ofte hensiktsmessig å tillege ansvarleg revisor.

I dei tilfella det kun er snakk om å få utført selskapskontroll, er det ikkje til hinder for at denne kan utførast av kontrollutvalets sekretariat.

4.1.3.3 Rapportering om selskapskontroll

Utført selskapskontroll skal rapporterast til kontrollutvalet. Utvalet avgjør sjølv korleis rapporteringa skal føregå, samt kva rapporten skal innehalde. Etter eit kontradiktiorisk prinsipp, skal eit selskap som er omfatta av selskapskontroll og den som utøver kommunens eigarfunksjon, alltid gjevast høve til å gjeve uttrykk for sitt syn på dei forholda som er omtala i rapporten. Dette følgjer av forskrifa § 15.

4.1.4 Revisjonsplan

Det følgjer av kontrollutvalsforskrifta § 9 at kommunens verksemd blir gjenstand for forvaltningsrevisjon. I dette ligg at det utarbeidiging av revisjonsplan. Då også revisor er ansvarlig for planlegging, gjennomføring og rapportering av rekneskapsrevisjon for den enkelte kommune, jfr revisjonsforskrifta § 4, vil ein revisjonsplan også omhandle rekneskapsrevisjon. I dei tilfelle det skal gjennomførast selskapskontroll, bør også dette innarbeidast i planen.

Kontrollutvalet har ei ”bestillarrolle” når det gjeld forvaltningsrevisjon. Utvalet er pliktig til å sjå til at revisjon blir gjennomført, men at oppdraget for sjølve gjennomføringa blir sett ut til revisjonen. Med tanke på den bestiller – utførar rolla mellom kontrollutvalet og revisjonen, ser ein det som ein naturleg konsekvens at revisjonen også utarbeider revisjonsplana (t.d. plan for forvaltningsrevisjon).

4.1.5 Rapport frå revisjonen

Oppdragsansvarleg revisor skal rapportere tilbake til kontrollutvalet resultata av sin revisjon og kontroll. Denne rapporteringa kan med fordel gjerast halvårleg.

4.1.6 Anna

4.1.6.1 Vurdering av revisors uavhengigheit

Den som utføre revisjon på vegne av kontrollutvalet, skal løpende vurdere si uavhengigheit. Det følgjer av revisjonsforskrifta § 15 at oppdragsansvarleg revisor kvart år, avgir ei skriftleg eigenvurdering av si uavhengigheit til kontrollutvalet.

4.1.6.2 Val av revisjonsordning

I dei tilfeller kor kommunen vurderer å tilsette eigne revisorar, delta i interkommunalt samarbeid om revisjon (IKS), eller inngå avtale med anna revisor, skal kontrollutvalets innstilling i saka leggast til grunn. Det følgjer av koml § 78 nr 3, samt forskrifa § 16. Kontrollutvalet kan og av eige tiltak foreta ei slik utgreiing og avgje innstilling overfor kommunestyret. Utgreiing av revisjonsordninga kan utførast av kontrollutvalet sitt sekretariatet eller andre eksterne.

4.1.6.3 Val av revisor

Som med punktet ovanfor, skal val av revisor for kommunen skje på bakgrunn av innstilling frå kontrollutvalet, jfr. koml § 78 nr 4. Kontrollutvalet kan av eige tiltak foreta utgreiing og leggje fram innstilling i saka. Denne saka må sjåast i samanheng med ovanståande punkt.

4.1.6.5 Budsjettbehandling

I sambande med den årlige budsjettbehandling, skal kontrollutvalet utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. Kontrollutvalets forslag til budsjetttramme for kontroll- og revisjonsarbeidet skal følgje formannskapets innstilling til kommunestyret. Det følgjer av kontrollutvalfsforskrifta § 18. I revisjonsselskap organisert som IKS er det representantskapet som vedtek budsjettet, jf lov av 29.januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskap § 18.

4.2 Saker som kontrollutvalet bør behandle

4.2.1 Oppfølging av politiske vedtak

I løpet av eit kalenderår vedtek kommunestyret mange saker av ulikt omfang. Det er kommunens administrasjon som skal effektuere desse vedtaka. Då kontrollutvalet utleiar sin kompetanse frå kommunestyret som øvste tilsynsorgan med den kommunale forvaltinga, koml § 77 nr 1, jfr. § 76, og førestår det løpende tilsynet med den kommunale forvaltinga på vegne av kommunestyret, fell det naturleg at utvalet også krev ei orientering og oversikt over saker som ikkje har blitt iverksatt frå administrasjonen si side. Ei ikkje iverksett avgjerd fatta av kommunestyret vil være å sjå på som i strid med kommunestyrets vedtak og føresetnader.

Kontrollutvalet bør da kunne krevje at administrasjonen legg fram ein oversikt over vedtak som heilt eller delvis ikkje er iverksett, samt ei begrunnning frå administrasjonen for denne situasjonen. Kontrollutvalet kan kun krevje å få seg førelagt kva saker det er snakk om, kva saken gjeld og kva forhold som har vanskeleggjort gjennomføringa frå administrasjonen si side. Kompetansen inn i mot korleis administrasjonen vel å iverksette vedtak fatta i folkevalde organ, ligg til den administrative leininga, med mindre det følgjer av lov eller i medhald av lov, eller kommunestyret har lagt føringar eller vedtekne retningsliner for korleis slike avgjelder skal iverksettast.

4.2.2 Skatterekneskap

Tidligare vart skatterekneskapen revidert av den lokale revisjonen som ga ei halvårleg revisjonsmelding til kommunen. Denne funksjonen vart 1. juli 2004 overført til Riksrevisjonen. Samtidig opphørde denne tilbakerapporteringa til kommunen. Etter denne dato blir det kun gitt ein årleg kontrollrapport som blir oversendt kommunen.

Kontrollrapporten gir kommunen tilbakemelding på om skatteoppkrevjarfunksjonen i kommunen blir utført på ein tilfredsstillande måte. Rapporten inneholder og eventuelle forslag til tiltak og forbetringspunkt. Skattedirektoratet stiller ingen krav til formell behandling av kontrollrapporten i kommunestyret/kontrollutvalet, men føreset at kommunen følgjer opp eventuelle tiltak og forbetringar. Vidare blir det frå Skattedirektorats side forventa at skatteoppkrevjaren oversender skatterekneskapen og kopi av dokumentet til kommunestyret/kontrollutvalet.

4.2.3 Retningsliner for selskapskontroll

Det følgjer av kontrollutvalfsforskrifta § 14 kva ein selskapskontroll skal innehalde. Sjølv gjennomføringa av selskapskontroll er ikkje regulert i revisjonsforskrifta. Av den grunn bør kontrollutvalet utarbeide eigne retningsliner for korleis selskapskontroll skal gjennomførast som eit tillegg til forskrifta § 14. Dette kan kome inn i planen for selskapskontroll.

4.3 Saker som elles kan bli behandla i kontrollutvalet

4.3.1 Rekneskapsrapportar

I samsvar med budsjettforskriftene skal det leggast fram regnskapsrapportering minst to gongar pr. år utanom årsrekneskapen for kommunestyret. Desse rapportane bør også bli behandla i kontrollutvalet. Kontrollutvalet har ansvar for å sjå til at årsrekneskapen blir lagt fram i tråd med gjeldande regelverk.

4.3.3 Referat og orienteringar

Kontrollutvalet bør få ei tilbakemelding om saker som har vore behandla i dei ulike folkevalde organa i kommunen. Spesielt gjelder det saker kor kontrollutvalet har gitt si fråsegn eller kor saka er utarbeidd med innstilling frå kontrollutvalet.

Andre relevante saker kan vere tilbakemelding frå møte kor leiar og eventuelt nestleiar i utvalet har vore med.

4.3.4 Gjennomgang av møtebøker

Kontrollutvalet skal foreta eit løpande tilsyn med den kommunale forvaltninga. Av den grunn kan det vere praktisk å føreta ein gjennomgang av møtebøker for dei andre folkevalde organa i kommunen. Dette for å sikre at vedtaka er i tråd med formell kompetanse som er gitt desse i samsvar med gjeldande delegeringsreglement, samt lover og forskrifter og sjå til at saksbehandlinga er i tråd med gjeldande regelverk. I hovudsak skal beslutningsprosessane vere i tråd med forvaltningslova, offentleglova og kommunelova sine eigne bestemmelser. For det tredje gjeld det å sjå til at dei vedtak som er fatta innhaldsmessig ikkje stirr mot gjeldande lov og regelverk.

4.3.5 Møteplan for kontrollutvalet

Kontrollutvalet kan sjølv bestemme seg for om og eventuelt når møte skal fastsettast. Legg ein til grunn dei tidsfristane som gjeld for behandlinga av ulike sakstypar, kan ein ut i frå desse kunne sette opp ein møteplan for kontrollutvalet si verksemd. Dei opplysningane som kjem fram i punkt 5 om tidsfristar for behandling samanhilde med utkast til årshjul, gir kontrollutvalet ein forholdsvis klar oversikt med tanke på kva for saker ein kan forvente å behandle i dei forskjellige møta.

4.3.6 Reglement for kontrollutvalet

Kommunelova § 77 og kontrollutvalsforskrifta kapittel 8 §§ 19 og 20 omhandlar saksbehandling i kontrollutvalet, samt sekretariatet si rolle. Bestemmelserne er ikkje til hinder for at det enkelte kontrollutval kan vedta eigne reglement som utfyller forskrifta. Herunder kan ein avklare

- fullmaktsforhold,
- saksbehandlinga,
- utvalet si samansetting/representasjon i kommunestyret,
- åpne eller lukka møter,
- forholdet KU/sekretariat
- forholdet KU/revisjon, samt
- forholdet sekretariat/revisjon

4.3.7 Sentrale styringsverktøy i kommunen

Samtlege kommunar er meir eller mindre pålagt å utarbeide sentrale styringsverktøy for den kommunale verksemda innanfor dei ulike forvaltningsområda.

Det kan vere:

- **Økonomireglement**
- **Delegeringsreglement**
- **Personalhandbok**
- **Reglement for godtgjersle og erstatning for tapt arbeidsinntekt til folkevalde**

Oppgåva for kontrollutvalet blir å sjå til at desse reglementa er i samsvar med gjeldande lover og regelverk. I samband med revidering og endringar, kan kontrollutvalet komme med eigne fråsegner, slik at dei for ettertida framleis ikkje stirr mot anna regelverk som den kommunale forvaltning må forhalde seg til.

4.3.8 Krav til god forvaltingsskikk

Nokre gonger kan det komme enkeltsaker som ikkje er behandla i tråd med gjeldande regelverk. Krav til god forvaltingsskikk er ein ulovfestet rettsleg standard som i den seinare tid i stor grad har blitt lovfesta gjennom ulike prinsipp. Krav til god forvaltingsskikk skal føreligge ved sjølve sakshandsaminga.

5. Tidsfristar for behandlinga

Lover og regelverk samt sentrale styringsverktøy i kommunen fastset spesifikke fristar for når behandlinga av dei ulike sakene skal skje i folkevalde organ. Under følgjer ei oversikt over saker samt når dei skal vere framlagt for behandling.

Årsmelding /årsrekneskap skal bli behandla samtidig og innan 1. juli forskrift av 15. desember 2000 nr. 1424 om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner) § 10)

Revisjonsmelding skal bli levert av oppdragsansvarleg revisor utan unødig opphald etter at årsrekneskapen er avlagt og seinast 15. april (jf revisjonsforskrifta § 5) Det følgjer vidare at revisjonsmelding skal bli levert også der årsrekneskap ikkje føreligg eller er ufullstendig.

Regnskapsrapportane skal behandlast tertialsvis i kommunestyret

- Regnskapsrapport 1.tertial (pr 30.april) politisk behandling i juni
- Regnskapsrapport 2.tertial (pr 30.august) politisk behandling i oktober

Ved investeringsprosjekt kan det vere krav om avlegging av **sluttrekneskap** til politisk behandling.

Overordna plan for forvaltningsrevisjon skal rullerast innan ein 4 årsperiode og seinast ved utgangen av året etter at kommunestyret har konstituert seg (jf kontrollutvalsforskrifta § 10)

Plan for selskapskontroll skal rullerast innan ein 4 årsperiode og seinast ved utgongen av året etter at kommunestyret vart konstituert (jf kontrollutvalsforskrifta § 13)

Oppfølging av politiske vedtak

For at saka skal vere aktuell, bør ho vere framlagt tidleg på året og seinast samstundes med handsaminga av årsrekneskapen for kommunen, dvs innan 1. juli. Dermed vil saka være med på å skape eit heilheitleg bilet av kommunen si verksemd i det føregåande året.

6. Rapportering til kommunestyret

Mesteparten av dei sakene som det er gitt oversikt over ovanfor, skal rapporterast vidare til kommunestyret. I dei tilfeller bør saka/sakene vere førelagt kontrollutvalet i god tid og seinast 2 veker før handsaming skal skje i kommunestyret.

I dei saker kontrollutvalet ikkje pliktar å leggje fram saka for kommunestyret i lov eller medhald av lov, vil saka som hovudregel bli sett på som avgjort i kontrollutvalet.

I dei tilfelle ligg det til kontrollutvalet sjølv å vurdere kva dei ynskjer å orientere kommunestyret om.

7. Kontrollutvalet sin innstillingsrett

Som hovudregel er kontrollutvalets innstillingsrett ovanfor kommunestyret eksklusiv. Det inneber at det er kun utvalet som legg fram saka. Kommunens administrasjon skal i samsvar med koml § 77 nr. 6 andre punktum allereie ha fått høve til å få uttalt seg i saka.

Unntaka er i hovudsak innstilling i samband med årsmelding/årsrekneskap for kommunen og kommunale føretak (KF). Her vil kontrollutvalet kun komme med ei fråsegn som vert lagt ved rekneskapen. Det følgjer av kontrollutvalsforskrifta § 7. Denne fråsegna vil i hovudsak basere seg på revisjonsmeldinga gitt av oppdragsansvarleg revisor

På bakgrunn av ovanståande legg ein saka fram for kontrollutvalet med forslag om slikt

v e d t a k :

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

Harald Rogne
dagleg leiar

**SUNNMØRE
KONTROLLUTVALSEKRETARIAT IKS**

Kontrollutvalet i
Sandøy kommune

Dato: 09.12.2015

**SAK 13/15
REFUSJON AV SKULEPlass I ANNAN KOMMUNE**

Som vedlegg følgjer

- Brev datert 07.09.2015 fra Skodje kommune
- Brev datert 15.09.2015 fra Sandøy kommune
- Brev datert 15.10.2015 fra Skodje kommune
- Brev datert 12.11.2015 fra Skodje kommune
- Brev datert 18.11.2015 fra Sandøy kommune
- E-post datert 23.11 fra Sandøy kommune
- Notat datert 03.12.2015 fra advokat Kjetil Kvammen

Kontrollutvalsekretariatet har blitt kontakta av familien som har uttrykt skepsis til den avgjerala Sandøy kommune har teke om å avslutte avtalen om skuleplass i ein annan kommune. Dei har gitt uttrykk for at dei ønskjer å få vite om avgjerala er lovleg. Av dokumenta går det fram at bakgrunnen for å avslutte avtalen er kommunens økonomiske situasjon.

Budsjettmessig dekning for skuleplassen får kommunestyret høve til avgjere i budsjettvedtaket for 2016.

I e-post av 23.11.2015 til Skodje kommune blir avtalen oppsagt,

Kommunen si handtering av ovvannemnte forhold reiser fleire spørsmål. Opplæringslova, avtalelova og forvaltningslova sine reglar burde ha blitt skriftleg vurdert før avgjerd vart gjort. Slike vurderingar går ikkje fram av kommunen sine dokument. Kommunelova § 23 nr. 2 slår mellom anna fast at rådmannen har ansvaret for at ei sak er tilstrekkeleg utgreidd.

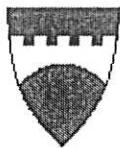
Kommunen har einsidig sagt opp avtalen utan at det ved inngåing av avtalen var teke etterhald og det er ikkje opplyst om klagerett til foreldra. Med utgangspunkt i avtalen vil ikkje økonomi kunne stoppe ordninga.

I saker som gjeld einskildpersonar er det viktig at rettstryggleiken for den svake parten er forsvarleg. Med utgangspunkt i dette har dokumenta blitt oversendt til kontrollutvalssekretariatets advokat, Kjetil Kvammen til uttale. Uttalen følgjer vedlagt. Uttalen avdekkjer mangelfull saksbehandling i Sandøy kommune.

I samsvar med kommunelova § 77 nr. 6 er dokumenta i saka oversendt rådmannen til uttale. Tilråding til vedtak vil ikkje bli lagt fram før fristen for uttale er ute.

Harald Rogne
dagleg leiar

15/750.

Skodje kommune

Skodje barneskule

Sandøy kommune
v/ einingsleiar skule Evi-Kristin S. Davik
6487 Harøy

Skodje 7. september 2015

Avtale om betaling for gjesteelev [REDACTED]

Eg viser til telefonsamtale for ei tid sidan, der vi gjorde munnleg avtale om at nemnde elev dette skuleåret kunne hospitere som elev ved Skodje barneskule.

Eg stadfestar med dette denne avtalen og varslar samtidig at Skodje kommune seinare vil fakturere Sandøy kommune med eit beløp fastsett i samsvar med den avtalen som kommunane i Møre og Romsdal har gjort for perioden august 2015 til juli 2017 (sjå vedlegg):

«Er eleven ikkje flytta i folkeregisteret får vertskommunen refundert 100 prosent av grunnsatsen. Refusjon for skuleplass hentast i KOSTRA. Det er nøkkeltalet "Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skulelokale og skuleskyss (202,222,223), per elev konsern" som skal nyttast»

Korrigerte brutto driftsutgifter var for Skodje kommune i 2014 kr. 94.817, og Skodje kommune vil seinare derfor fakturere Sandøy kommune med kr. 39.507 for hausthalvåret og kr. 55.310 for vårhavåret.

Myh

Ketil Hjelset

Rektor Skodje barneskule

Skulefagleg ansvarleg i Skodje kommune

17.07.2015

Skodje kommune v/ Ketil Hjelset
Rådhuset
6260 SKODJE

Ikkje offentleg
§ 13 1. ledd, jf. fvl. § 13 1. ledd nr. 1

Dykker ref.: Vår ref.: 15/448 Saksbehandlar, tlf.
JournalpostID: 15/1821 Evy-Kristin Sæth Davik, 71 27 75 09 Dato: 15.09.2015

Svar på forslag til avtale

Vi fekk tilsendt ein avtale frå deg, som ikkje var heilt i tråd med det som vi vart enige om.
Eg limér inn epost, som var grunnleget for det som eg svarte ja til:

Her ser du avtalen som er inngått i regionen.

Netto driftsutgift per elev i Skodje er kr. 94.000,-
Om vi trekkjer 20% ifrå for spesped (sjå avtalen), står vi att med kr. 75.200,- for eit skuleår.
Det gir kr. 31.333,- for hausten og kr. 43.866,- for vårhalvåret.

Det er då ikkje tatt med ev. behov for spesialundervisning, men eg har ikkje fått melding om slikt.

Ser dette greitt ut for dykk?

Det var 75 200,- eg svarte ja til, då eleven ikkje har behov for spes.ped.
Eg ber om at avtalen vert endra i henhold til det vi vart enige om.

Med helsing
for Sandøy kommune

Evy-Kristin Sæth Davik
Leiar for oppvekst og kultur

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

Skodje kommune

Skodje ungdomsskule

Sandøy kommune

Oppvekst og kultur

Steinshamnvegen 12

6487 HARØY

Elevmapper: Off. § 13, jfr. fyl. § 13.1

Vår ref. **Sakshandsamar**
15/750 - 15/6864 Ketil Hjelset, 7024480

Dykkar ref.

Arkiv

Dato
15.10.2015

Retting av avtale om gjesteelev ved Skodje barneskule

Vi må seie oss leie for at det vart gjort ein feil i utkastet til avtale om nemnde elev. Avtalen er som de hevdar i brev av 15.09.15, slik:

Netto driftsutgifter per elev i Skodje kommune:	kr. 94 000,-
<u>Fråtrekk 20% for spes.ped</u>	kr. 18 800,-
<u>Sum pèr år:</u>	kr. 75 200,-

Til fakturering for hausthalvåret:	kr. 31 333,-
Til fakturering for vårhalvåret:	kr. 43 867,-

Med helsing

Ketil Hjelset
rektor/einingsleiar Skodje ungdomsskule
skulefagleg ansvarleg Skodje kommune

Dette dokumentet er elektronisk godkjent, og krev difor ikkje signatur.

Skodje kommune

Skodje ungdomsskule

Sandøy kommune
v/ einingsleiar Evy-Kristin S. Davik
6487 HARØY

Elevmapper: Off. §13, jfr. fyl. §13.1

Vår ref. 15/750 - 15/7610 Sakshandsamar Ketil Hjelset, 7024480

Dykkar ref.

Arkiv

Dato
12.11.2015

Refusjonskrav - Gjestelev i grunnskule hausten 2015.

Vi viser til avtale, seinast stadfesta i brev frå oss 15.10.15, om nemnde elev sitt opphald ved Skodje barneskule.

Kravet er utforma i samsvar med «Avtale om rutinar og refusjonssatsar for betaling av skuleplass for elevar plasserte i fosterheim mellom kommunane i Møre og Romsdal for perioden august 2015 – juli 2017» og blir derfor slik.

Korrigerte brutto driftsutgifter per elev i Skodje kommune: kr.94.814,-
Korrigerte brutto driftsutgifter per elev etter 20% fråtrekk for spesialundervisning: kr. 75.851,-

Refusjonskrav hausten 2015: kr.75.851,- x 5 / 12: kr. 31.604,-

Faktura er vedlagt.

Med helsing

Ketil Hjelset
rektor/einingsleiar Skodje ungdomsskule
skulefagleg ansvarleg Skodje kommune

Dette dokumentet er elektronisk godkjent, og krev difor ikkje signatur.

15/950

Sandøy kommune
Eining for oppvekst og kultur

6487 HARØY

Dykkar ref.:

Vår ref.: 15/133

Saksbehandlar, tlf.

Dato: 18.11.2015

JournalpostID:

15/3062

Evy-Kristin Sæth Davik, 71 27 75 09

Refusjon av skuleplass i annan kommune

Det vart tidlegare i haust inngått ein avtale med Skodje kommune om betaling av skuleplass for skuleåret 2015/2016.

Det vert før neste budsjettår innstrammingar for område 2 Undervisningstenester, som gjer at vi ikkje ser at vi kan betale for skuleplassen i 2016.

Sandøy kommune ser seg lei for dette, men ser ikkje moglegheit for å vidareføre denne avtalen pga økonomiske årsakar.

Om føresatt melder flytting, vil eleven ha rett på skuleplass.

Med helsing
for Sandøy kommune

Evy-Kristin Sæth Davik
Leiar for oppvekst og kultur

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Fra: Evy-Kristin Sæth Davik
Sendt: 23. november 2015 12:22
Til: Ketil Hjelset
Emne: Kjøp av teneste til elev

Hei

Eg har sendt deg ein kopi av eit brev til [REDACTED]

Eg har ein svært utfordrande økonomisk situasjon i Oppvekst til neste år.

Dette fører til at vi i Sandøy ikkje lengre kan kjøpe skuleplass til [REDACTED] for våren 2016.

Eg beklagar sterkt dette.

Mvh Evy Davik

notat

Til: Kontrollutvalget i:
v/Kontrollutvalgssekretariat: Sandøy kommune
SKS IKS
Att.: Daglig leder Harald Rogne

Fra: Adv. Kjetil Kvammen MNA, sekretariatets rådgiver

Dato: 03.12.2015

Re / sak: **Sak 208044-4**
Spørsmål om refusjon av utgifter til skoleplass

1. Bakgrunn

Av grunner som tilskrives livssituasjonen for foreldre i Sandøy har de ordnet plass for sin sønn i grunnskolen i Skodje kommune for skoleåret 2015 til 2016.

Skodje kommune har gjort avtale med Sandøy kommune, som er familiens bostedskommune, om å betale for eleven sitt opphold ved Skodje barneskole. Kommunene er seg imellom etter litt drøfting blitt enige om beløpenees størrelse og ordningen er meddelt muntlig til foreldrene.

Ved brev av 18.11.2015 blir barnets mor, uten forvarsel, meddelt at Sandøy kommune likevel ikke vil betale skoleplass for sønnen i 2016. Sandøy kommune grunngir dette med økonomiske innstramminger. Det heter bl.a.:

«.. som gjer at vi ikkje ser at vi kan betale for skuleplassen i 2016. Sandøy kommune ser seg lei for dette, men ser ikkje moglegheit for å vidareføre denne avtalen pga. økonomiske årsakar. Om føresatt melder flytting, vil eleven ha rett på skuleplass.»

Det er stilt spørsmål ved den kommunale saksbehandlingen, samt foreldrenes rettigheter, herunder spørsmålet om rett til klage, mv.

2. Vurderinger

Avtalen mellom Sandøy og Skodje gjelder til våren 2016, jfr. Skodje kommunes brev av 7.9.2015 hvor ordningen omtales for «dette skuleåret».

Den økonomiske ordningen er meddelt foreldrene muntlig og meddelsen må tolkes som et bindende løfte. Foreldrene har innrettet seg i henhold til dette og ordningen fungerer problemfritt.

Lovens utgangspunktet er at kommunen har hovedansvaret for at alle som bor i kommunen får grunnskoleopplæring, jfr. opplæringsloven §13-1.

Opplæringen i grunnskolen skal være gratis. Dette følger av opplæringsloven §2-15.

Av opplæringsloven §8-1 følger det at elevene har rett til å gå på den skolen som ligger nærmest der de bor. Dette er i midlertid ingen plikt.

Det fremgår av opplæringsloven §15-1 at forvaltningsloven gjelder med de særregler som følger av opplæringsloven.

I opplæringsloven §13-1, annet ledd, heter det:

«Departementet gir forskrifter eller pålegg i enkeltilfelle om kven som skal reknast som busett i kommunen, og om refusjon av utgifter som andre kommunar som til grunnskoleopplæring.»

Forskrift til opplæringsloven, §18-1 omtaler «kommunen sitt økonomiske ansvar for elevar som får opplæring utanfor bustadkommunen».

Det heter i første ledd at *«for barn ... som får grunnskoleopplæring ... utanfor kommunen, betaler bustadkommunen etter avtale. ... Bustadkommunen er den kommunen der foreldra, eller den av foreldra som har omsorga for barnet, bur.»*

Det heter §18-1, siste ledd at *«I tvilstilfelle avgjer fylkesmannen i det fylke der barnet oppheld seg, kven som er ansvarleg for kostnadene.»*

Forskriften §18-1 gir altså regler om Sandøy sin refusjon av Skodje sine utgifter til grunnskoleopplæring i dette tilfellet. Det heter i midlertid at bostedskommunen skal betale «etter avtale». Antagelig gir derfor ikke bestemmelsen noen rettskrav til enkeltpersoner.

3. Vurdering, spørsmålet om vedtak, konklusjon

Skodje og Sandøy har inngått avtale for hele det inneværende skoleåret, det vil si til og med våren 2016.

Avtalen er formidlet til foreldrene som har hatt grunn til å oppfatte dette som et bindende tilsagn. Etter at et løfte er kommet til adressatens kunnskap, kan det etter avtalerettslige grunnsetninger ikke ensidig trekkes tilbake. I privatrettslige forhold fritar økonomisk umulighet ikke fra plikten til å oppfylle en avtale, men i et kommunalt tilslag om økonomiske goder vil det ofte være innbakt en økonomisk forutsetning.

Noen slik forutsetning er ikke blitt nevnt her. Sandøy kommune kunne enkelt ha tatt et forbehold i så måte.

Ikke alle avgjørelser innen forvaltningen er **vedtak i forvaltningsrettslig forstand**.

Tilsagnet som er sendt til Skodje kommune angår rettsstillingen til foreldrene. Spørsmålet er likevel om det er tale om et enkeltvedtak, jfr. kravet om at det skal være truffet «under utøving av offentlig myndighet». I forhold til Skodje svares ytelsen på basis av avtale, jfr. forskriften.

Fordeling av offentlige tilskott regnes normalt som en avgjørelse som er «bestemmende for rettigheter», i dette tilfelle til private personer. Saken gjelder avgjørelsen oppheving eller begrensning av en slik rettighet.

Avslaget for 2016 er ment å være en bindende realitetsavgjørelse.

På den annen side har offentlig myndighetsutøvelse en grense mot offentlige tjenestytelser/servicevirksomhet som **ikke** er vedtak. F.eks. er regulering av foreldrebetaling i barnehage etter Lovavdelingens uttalelse (2050/81E) ikke vedtak. Tildeling av bolig i en kommunal boligstiftelse (jnr. 50/82E) er heller ikke vedtak som kan påklages.

På en annen side er avgjørelsen om støtte til skolegangen i Skodje et utslag av det offentliges makt over borgerne og den type makt som ligger i fordeling av slike goder, herunder ensidig begunstigende avgjørelser mv.. Slike avgjørelser vil likevel ofte bli sett på som enkeltvedtak.

Jeg er med bakgrunn i ovenstående under noen tvil kommet til at tilsagnet til foreldrene burde ha vært nedfelt skriftlig med begrunnelse og orientering om klagerett.

Foreldrene burde vært forhåndsvarslet om avslaget som er meddelt i brev av 18.11.2015 etter forvaltningsloven §16, og vedtaket burde inneholdt informasjon om retten til å klage.

Hvor langt tilsagnet skal gjelde beror på en tolkning av det. I nærværende sak synes det lite tvilsomt at tilsagnet er ment å dekke hele skoleåret frem til våren 2016.

Uansett om her er klagerett eller ikke vil foreldrene kunne hevde at de har et avtalerettslig tilsagn som ikke ensidig kan trekkes tilbake.

Dersom eleven, uten å ta hensyn til den tilbaketreking som nå er mottatt, fortsetter å gå på Skodje i 2016, vil det være av betydning hvordan Skodje akter å forholde seg overfor bostedskommunen, jfr. den avtale som er inngått mellom kommunene.

Kjetil Kvammen
advokat

**SUNNMØRE
KONTROLLUTVALSEKRETARIAT IKS**

Kontrollutvalet i
Sandøy kommune

Dato: 09.12.2015

**SAK 14/15
VEDKOMANDE BUDSJETT 2016 - SANDØY KONTROLLUTVAL**

I medhald av § 18 i forskrift om kontrollutval skal kontrollutvalet utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. Kontrollutvalet sitt forslag til budsjettramme for kontroll- og revisjonsarbeidet i kommunen skal følge formannskapet si innstilling til kommunestyret.

Ettersom kommunen sitt kontrollutvalsekretariat og kommunerevisjonen er interkommunale selskap der selskapene sine budsjett blir vedteke av selskapene sine respektive representantskap, vil utgiftene i denne saka berre omfatte Sandøy kontrollutval sine lokale utgifter. Desse utgiftene bør saman med dei utgiftene som er nemnt ovanfor leggast i det samla budsjettet for kommunen sitt kontroll- og tilsynsarbeid.

Møtegodtgjersle og tapt arbeidsforteneste til kontrollutvalet vil vere ein del av kommunen si godtgjersle til folkevalde og blir ikkje omfatta i denne spesifikke saka og bygg på satsar vedtekne i Sandøy kommune. Dette budsjettoppsettet derimot vil omfatte kurs og oplæringsutgifter samt reiseutgifter knytt til desse.

Det er viktig at kontrollutvalet får halde seg ajour kunnskapsmessig. Nyten av å treffe kontrollutval i andre kommunar og fagmiljø er stor og kursaktiviteten er moderat. Den viktigaste samlinga er den årlege kontrollutvalkonferansen. I tillegg kan det bli andre samlingar. Særleg kontrollutvalkonferansen er av ein slik kvalitet og har ein so stor informasjonsverdi at heile utvalet bør delta.

På bakgrunn av ovanståande legg ein saka fram for kontrollutvalet med forslag om slikt

v e d t a k :

Kontrollutvalet sitt budsjett til kurs og reiseaktivitet blir sett til kr 40.000,00.

Harald Rogne
dagleg leiar

**SUNNMØRE
KONTROLLUTVALSEKRETARIAT IKS**

Kontrollutvalet i
Sandøy kommune

Dato: 09.12.2015

**SAK 15/15
PROSJEKTSKISSE – SAKSUTGREIING OG OPPFØLGING AV POLITISKE
VEDTAK I SANDØY KOMMUNE**

Som vedlegg følgjer:

- Prosjektskisse – Saksutgreiing og oppfølging av politiske vedtak i Sandøy kommune

Det blir vist til prosjektskissa. Kontrollutvalsekretariatet har ikkje merknader til denne.

På bakgrunn av ovanståande legg ein saka fram for kontrollutvalet med forslag om slikt

v e d t a k :

Kontrollutvalet godkjenner prosjektskissa for saksutgreiing og oppfølging av politiske vedtak i Sandøy kommune.

Harald Rogne
dagleg leiar

SKS IKS
Postboks 7881 Spjelkavik
6022 ÅLESUND

Vår sakshandsamar:
Kurt Løvoll

Vår dato:
30.06.2015
Dykkar dato:
Dykkar referanse:

Prosjektskisse – Saksutgreiing og oppfølging av politiske vedtak i Sandøy kommune

Vedlagt følgjer prosjektskisse for forvaltningsrevisjon i Sandøy kommune. Vi legg og ved skisse til spørjeundersøking.

Med helsing

Kjetil Bjørnsen
dagleg leiar

Kurt A. Løvoll
seniorrådgjevar

Postadresse:
Postboks 7734, Spjelkavik
6022 Ålesund

Besøksadresse:
Lerstadvegen 545, 4 etg.
Epost:
komrev3@komrev3.no

Telefon:
70 17 21 50
Telefaks:
70 17 21 51

Bankkonto:
6540 05 00465
Føretaksregisteret:
NO 971 562 587

Prosjektskisse

*Saksutgreiing og oppfølging av politiske
vedtak i Sandøy kommune*

1. Innleiing

Ved behandling av kontrollutvalssak 11/13: Plan for forvaltningsrevisjon – Sandøy kommune, vart det 26.09.2013 vedtatt følgjande innstilling:

I prioritert rekkefølge av 1-2 forvaltningsrevisjonane er det gjort slik rangering:

1. *Undervisning/spesialundervisning*
2. *Intern styring og kontroll*
3. *Kvalitet saksutgreiingar/oppfølging av politiske vedtak*

Kontrollutvalet får delegert mynde til å vedta eit meir detaljert prosjektinnhald innanfor dei tema som kommunestyret gjer vedtak om.

Kommunerevisjonen kan ikkje finne at plan for forvaltningsrevisjon er handsama som eigen sak i kommunestyret, men legg likevel denne prosjektskissa fram til handsaming i Sandøy kontrollutval. Kommunerevisjonen foreslår mao. å gjennomføre ein forvaltningsrevisjon av saksutgreiingar/vedtaksoppfølging i Sandøy kommune. Oppdraget vil bli utført i samsvar med gjeldande standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001). Prosjektet vil bli gjennomført parallelt i fleire kommunar.

2. Formål og problemstillingar

Formålet med forvaltningsrevisjonen er å gi eit grunnlag for å vurdere system og rutinar rådmannen har for utarbeiding, iverksetting og oppfølging av politiske vedtak i Sandøy kommune.

2.1 Sakshandsaming

På grunnlag av prosjektets formål er det utarbeidet følgjande problemstillingar:

1. I kva grad er saker som blir lagt fram til politisk handsaming tilstrekkeleg utgreidd frå administrasjonen si side?
2. Kva slags utfordringar møter administrasjonen i utgreiingsarbeidet?
3. Er innstilling til vedtak klart formulert?

2.2 Oppfølging av politiske vedtak

1. I kva grad er det etablert rutinar for registrering, iverksetting og oppfølging av politiske vedtak? Korleis er praksisen?
  - a) I kva grad er det etablert rutinar/prinsipp for å avklare/ tolke politiske vedtak?
  - b) Er det rutinar for tilbakemelding til politisk nivå, blant anna når det inntrefft uventa hendingar som verkar inn på gjennomføringa av vedtaka?
  - c) Blir status på politiske vedtak rapportert til kommunestyret?
  - d) I kva grad blir politiske organ involvert i prosessen med oppfølging av vedtak?
2. I kva grad blir eventuelle oversendingsforslag/ verbalforslag, for eksempel til budsjettet, registret og handtert?

2.3 Avgrensing

Administrative vedtak som er vedtatt etter delegasjonsreglementet er ikkje omfatta av dette prosjektet

3. Metode

3.1 Dokumentanalyse

Dokumentgjennomgangen vil omfatte mellom anna rutinar, reglement og liknande. Protokoller frå formannskap og kommunestyre vil bli gjennomgått. Det vil og bli gjennomgått eit utval av politiske saker for å få et grunnlag til å vurdere system og rutinar for vedtaksoppfølging generelt.

3.2 Spørjeundersøking

Det vil bli gjennomført spørjeundersøking blant sakshandsamarar og politisk og administrativ leiing. Siktemålet med undersøkinga vil vere å kartlegge

- Administrasjonen sin definisjon av eiga rolle før politiske vedtak.
- Politikarane sin definisjon av administrasjonen si rolle før politiske vedtak.
- Administrasjonen sin definisjon av eiga rolle etter politiske vedtak.
- Politikarane sin definisjon av administrasjonen si rolle etter politiske vedtak – iverksetting av vedtak.

Spørjeundersøkinga vil bli gjennomført i fleire kommunar i revisjondistriktet, og byggjer på tilsvarande undersøking som Universitetet i Oslo har gjort i Agder-fylka og Vestfold kommunerevisjon har gjort i fleire kommunar i Vestfold i samband med forvaltningsrevisjon av same temaet.

3.3 Utval av saker og vedtak for nærmere undersøking

Det vil bli valt ut et enkeltsaker for nærmere undersøking av innhald i sjølve saksutgreiingane.

Kommunerevisjonen vil og velje ut enkelte vedtak for å sjå korleis desse vedtaka har blitt følgde opp.

4. Revisjonskriterier

Datagrunnlaget som blir samla inn skal vurderast opp mot fastlagde kriterier, såkalla revisjonskriterier. Revisjonskriterier skal utelast frå autoritative kjelder i samsvar med krava i standard for forvaltningsrevisjon, på grunnlag av lover og anna regelverk, samt relevante kommunale styringsdokument, vedtak og retningslinjer.

Lov om kommunar og fylkeskommunar (kommuneloven). Lov 1991-09-25 nr. 107 kap. 4, § 23, pkt 2:

«Administrasjonssjefen skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt. Administrasjonssjefen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instrukser, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.»

Det går ikkje eksplisitt fram kva som ligg i «forsvarlig utredet», men det må vere slik at saker skal vere utgreidd på ein slik måte at politisk leiing har eit kvalifisert grunnlag for å gjere vedtak. Praksis tilseier at ei saksutgreiing bør innehalde:

- Bakgrunn for saka
- Fakta
- Vurdering
- Aktuelle lover og forskrifter og eventuelle juridiske konsekvensar
- Eventuelle økonomiske konsekvensar (budsjettreg.)
- Eventuelle miljømessige konsekvensar
- Konklusjon
- Tilråding

Det vil og vere naturleg å ta utgangspunkt i kommunen sine eigne reglement og rutinar/handbøker i samband med revisjonskriterier.

Førebelse revisjonskriterium:

- Kommunen skal ha eit system som sikrar at saker til politisk handsaming er tilstrekkeleg greidd ut.
- Kommunen skal ha utarbeidde rutinar når det gjeld oppfølging, iverksetting og rapportering av politiske vedtak – og praksis skal vere i tråd

med desse rutinane.

5. Gjennomføring og tidsplan

Prosjektet vil bli gjennomført av Komrev3 IKS. Det er forventa ferdigstilling ca 4-6 månader etter at vedtak om gjennomføring er gjort av kontrollutvalet.

Denne spørjeundersøkinga er meint å vere ei av fleire datakjelder for ved forvaltningsrevisjon av sakshandsaming/vedtaksoppfølging i Sandøy kommune.

Spørjeundersøkinga blir retta til administrasjon og politikarar.

Undersøkinga vil bli framstilt i anonymisert form.

---

1) * Er du politikar eller sakshandsamar i Sandøy kommune?

- Politikar
  - Sakshandsamar
  - Begge deler
-

Spørsmål til administrasjon/sakshandsamarar**2) Oppfatting av eiga rolle som sakshandsamar i saksførebuingar før politiske vedtak er fatta.**

	Heilt einig	Einig	Ueinig	Heilt ueinig	Veit ikkje
Eg diskuterer alltid saker grundig med politikarane før eg skriv eit saksframlegg	☐				
Eg tilpassar alltid konklusjonen i ei saksutgreiing til dei signal eg får frå politikarane	☐				
Eg tilrår alltid den beste faglige løysinga i ei sak, sjølv om eg veit at det vil møte motstand hos politikarane.	☐				
Det hender at eg lar vere å presentere saksopplysningar som eg veit enkelte politikarar ikkje liker	☐				
Eg presenterer alltid alle relevante saksopplysingar sjølv om eg veit at det vil minske sannsynlegheten for at administrasjonen sitt forslag blir vedteke	☐				
I saker der det er konflikt mellom politiske grupper er eg svært påpasseleg med å ikkje fremme informasjon som kan vanskeleggjere sjansen for politisk kompromiss	☐				

Dersom politikarane spør meg,
argumenterer eg gjerne for
administrasjonen sitt forslag til
vedtak

Det er viktig å overtale politikerne
til å gjøre det vedtaket eg meiner
er best

Eg tek svært ofte kontakt med
politikarane før eit politisk møte
for å høyre kor dei står i ei sak

Eg arbeider ofte aktivt for å få eit
politisk fleirtal for det forslaget eg
meiner er best

3) Oppfatting av eiga rolle som sakshandsamar etter at politiske vedtak er fatta.

Heilt einig	Einig	Ueinig	Heilt ueinig	Veit ikkje
----------------	-------	--------	-----------------	---------------

Eg forsøker aldri å endre innhaldet
i eit politisk vedtak, sjølv om eg er
ueinig i det.

Eg set i verk politiske vedtak lojalt,
sjølv om eg er ueinig i vedtaket.

Eg meiner at det er mi plikt som
fagperson å seie klart ifrå til
politikarane når dei vedtek noko
eg meiner er fagleg feil eller
dårlig.

I enkelte tilfelle er det mi plikt
som fagperson å gå ut i media og
kritisere eit politisk vedtak.

Spørsmål til politikarar:

4) Politikarane sin definisjon av administrasjonen si rolle før politiske vedtak vert fatta.

Svært ofte	Ofte	Av og til	Sjeldan	Aldri
---------------	------	-----------------	---------	-------

Kor ofte føler du det slik at
administrasjonen driv
«lobbyverksemd» for å få
gjennom eit vedtak dei ønskjer?

Kor ofte opplever du det slik at
administrasjonen går i allianse
med enkelte politikarar for å vere
sikre på at dei får gjennom «sitt»
forslag?

Kor ofte opplever du at
administrasjonen danna ein

«elite» saman med dei mest sentrale politikarane?

---

5) Politikarane sin definisjon av administrasjonen si rolle før politiske vedtak vert fatta.

	I	Verken einig eller	I	
Heilt einig	hovudsak einig	ueinig	hovudsak ueinig	Heilt ueinig

Administrasjonen bryr seg lite om dei signaler politikarane gir når dei utarbeidar sine saksførebuingar.

Når administrasjonen har bestemt seg for noko er det umogleg for oss politikarar å endre det.

---

6) Politikarane sin definisjon av administrasjonen si rolle etter at politiske vedtak er fatta.

	Svært ofte	Ofte	Av og til	Sjeldan	Aldri
--	---------------	------	-----------------	---------	-------

Kor ofte opplever du at administrasjonen trenerer saker dei ikkje liker?

Kor ofte opplever du at administrasjonen bevisst endrar innhald i politiske vedtak når vedtaket skal verksetjast?

Kor ofte føler du at administrasjonen arbeider aktivt for å få gjort om politiske vedtak dei ikkje liker?

---

7) Politikarane sin definisjon av administrasjonen si rolle etter at politiske vedtak vert fatta.

	I	Verken einig eller	I	
Helt einig	hovudsak einig	ueinig	hovudsak ueinig	Helt ueinig

Administrasjonen i vår kommune set lojalt i verk dei politiske vedtak som blir fatta.